

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

فرستنده: عثمان حیدری

۲۸ فبروری ۲۰۲۱

بشردوستی بهانه ای برای سلطه جوئی امریکا در کشورهای سابق اتحاد شوروی

روزنامه «پراودا» چاپ مسکو نوشت: امریکا در آسیای مرکزی با تظاهر به انجام اقدامات بشردوستانه در اصل به دنبال سلطه جوئی است.

*****

روزنامه «پراودا» چاپ مسکو با انتشار مطلبی اقدامات امریکا طی ماه های اخیر در آسیای مرکزی را مورد بررسی قرار داد.

در این مطلب که به قلم «سرگئی کوژمیاکین» کارشناس سیاسی روس است، آمده است: «واشنگتن» گام دیگری در جهت تحکیم مواضع خود در آسیای مرکزی برداشت. امریکا، قزاقستان و ازبکستان با ایجاد طرح مشارکت سرمایه گذاری، از سایر کشورهای منطقه دعوت کردند تا به آن بپیوندند.

این واقعیت که جمهوری های شوروی سابق در ستراتیژی جهانی امریکا دارای یکی از جایگاه های مهم هستند، با نمونه های جدید تأیید می شود. علی رغم همه گیری کرونا و ماجرا و رسوائی تغییر قدرت در واشنگتن، دیپلماسی امریکا در رابطه با آسیای مرکزی هیچ ضعف یا تأخیر از خود نشان نمی دهد.

آغاز سال جدید میلادی با رویدادی همراه بود که برای منطقه می تواند پیامدهای طولانی مدت به همراه داشته باشد. قابل ذکر است که بیش از ۵ سال پیش، یعنی در پائیز سال ۲۰۱۵، واشنگتن توسط «جان کری» وزیر امور خارجه وقت امریکا از راه اندازی بستر جدید همکاری ها با جمهوری های آسیای مرکزی در قالب «۱ + ۵» خبر داد.

در ابتدا، برگزاری مشاوره‌های منظم مسؤولین نهادهای سیاست خارجی کشورهای شرکت کننده در نظر گرفته شد، ولی بعداً ستراتیژی به تصویب رساندند که طبق آن اجرای پروژه‌های مشترک در زمینه‌های انرژی، حمل و نقل و زیرساخت‌ها در دستور کار قرار گرفت.

به نظر می‌رسد تحقق برنامه‌های مشترک امریکا با کشورهای منطقه به تدریج وارد مرحله اجرایی می‌شود.

در ۷ جنوری سال جاری میلادی امریکا، قزاقستان و ازبکستان در شهر «نورسلطان» از ایجاد طرح «مشارکت سرمایه گذاری آسیای مرکزی» خبر دادند.

از طرف امریکا «شرکت مالی توسعه بین المللی»، از طرف ازبکستان «وزارت سرمایه گذاری و تجارت خارجی»، این کشور و از طرف قزاقستان «مرکز مالی بین المللی «آستانه» وارد آن شد. در بیانیه رسمی مربوط به این اقدام ذکر شده که این مشارکت در بستر «۱+۵» با هدف توسعه اقتصادی منطقه دنبال خواهد شد. به این منظور حداقل هزینه یک میلیارد دلاری برای پروژه‌های مختلف برنامه ریزی شده است.

به گفته «آدام بولر» مدیرکل شرکت مالی توسعه بین المللی امریکا، انرژی، کشاورزی، بهداشت و درمان و همچنین توسعه تجارت متقابل و حمایت از مشاغل خصوصی با ارائه وام‌های خرد در زمینه‌های اولویت دار خواهد بود.

مدیرکل این شرکت امریکائی گفته است با توجه به همه گیری کرونا، انجام این کار در اسرع زمان مهم بوده و یکی از اهداف اصلی مدیریت وی در این منطقه به شمار می‌رود.

علاوه بر این، بولر اهداف ایجاد این مشارکت سرمایه گذاری را نیز پنهان نداشت و اعلام کرد که چنانچه جمهوری‌های آسیای مرکزی «از نظر اقتصادی به هیچ یک کشور خاص وابستگی نداشته باشند» و موفق به ایجاد «بازارهای مستقل قوی» شوند، این منطقه «با ثبات تر» خواهد شد.

اشاره مدیرکل شرکت مالی توسعه بین المللی امریکا بسیار صریح بوده و ناراحتی واشنگتن از موقعیت‌های اقتصادی چین و روسیه در آسیای مرکزی را بیان و همزمان سعی در تخریب ابتکارات همگرایی مانند ایجاد اتحادیه اقتصادی اوراسیا و ستراتیژی چینی «کمربند و جاده» می‌کند.

امریکا به طور ویژه تأکید می‌کند که انتظار پیوستن سایر کشورهای منطقه با مشارکت سرمایه گذاری را دارد. واشنگتن به طور فعال وارد عمل شده است تا این کشورها پیوستن «داوطلبانه» خود را به تأخیر نیندازند. به این منظور از ستراتیژی «چماق و هویج» استفاده می‌کند.

به عنوان مثال، در این راستا نسبت به قرقیزستان از «قانون ماگنیتسکی» به عنوان ابزار فشار استفاده می‌شود. در ماه دسمبر سال ۲۰۲۰ وزرای خارجه و دارائی امریکا از قرار گرفتن نام «رحیم بیک مدرحیموف» معاون سابق کمیته گمرک قرقیزستان و همسر وی در «لیست ماگنیتسکی» خبر دادند و خواستار همکاری «بیشکک» در این زمینه شدند.

در تاریخ ۷ جنوری سال جاری میلادی مذاکرات «دیوید هیل» معاون سیاسی وزیر امور خارجه امریکا با نمایندگان دولت تاجیکستان انجام شد که از موضوعات مورد بحث و نتایج آن هیچ نوع خبری درز نکرد. در آستانه این دیدار، «سراج الدین مهرالدین» وزیر امور خارجه تاجیکستان با «جان مارک پامرشایم» سفیر امریکا و «کیت سیمونز» رئیس دفتر سازمان یوساید در مورد همکاری‌های دو جانبه و منطقه‌ای در حوزه‌های سیاسی و اقتصادی ملاقات انجام داده بود.

در اواخر دسمبر سال ۲۰۲۰ رایزنی‌های سیاسی بین واشنگتن و «عشق آباد» به صورت ویدیو کنفرانس دایر شد که در آن گروهی از کارمندان وزارت امور خارجه امریکا و مسؤولین چندین نهاد دولتی ترکمنستان مانند وزارت امور

خارج، وزارت دارائی و اقتصاد حضور یافتند. دو طرف توافق کردند که همکاری‌ها را در قالب «۱+۵» و همچنین سازمان یوساید تقویت نمایند.

در همان روزها اجلاس شورای تجاری دو کشور نیز برگزار شد که در آن علاوه بر دیپلمات‌های امریکائی همچنین نمایندگان شرکت‌های «بوئینگ»، «جان دیر»، «کاترپیلار» شرکت کردند.

علاوه بر آن، هیأت شرکت مالی توسعه بین المللی امریکا از عشق آباد بازدید نمود. طرف ترکمن نه تنها از این سازمان برای شرکت در صندوق سرمایه گذاری بین المللی این کشور دعوت، بلکه موافقت خود برای بررسی موضوع حضور در طرح مشارکت سرمایه گذاری آسیای مرکزی را نیز اعلام کرد.

امریکا همچنین به دنبال تقویت روابط خود با قزاقستان و ازبکستان بوده و به نظر می‌رسد که این دو کشور را به عنوان مجری اصلی جهت تحقق منافع خود در منطقه انتخاب کرده است.

ضمناً وزارت امور خارجه امریکا فروش هواپیماهای شناسائی «King Air B300ER Scorpion» به ارتش قزاقستان را با مبلغ ۱۲۸ میلیون دالر تصویب کرد. در بیانیه مربوطه وزارت امور خارجه امریکا آمده است: با در نظر گرفتن فروش این هواپیماها، از طریق بهبود امنیت کشور شریک که نیروی محرکه ثبات سیاسی و پیشرفت اقتصادی در آسیای مرکزی است، به اهداف سیاست خارجی و امنیت ملی امریکا کمک خواهد کرد. با اجرائی شدن این فروش، توانائی قزاقستان برای مقابله در برابر تهدیدات فعلی و آتی منطقه‌ئی و انجام اقدامات امنیتی مرزی افزایش خواهد یافت.

سازمان یوساید در ازبکستان با همکاری وزارت آموزش و پرورش این کشور برنامه‌های درسی جدید مدارس و استانداردهای سنجش دانش را تدوین خواهد کرد. همچنین مشارکت سرمایه گذاران امریکائی در توسعه صنایع انرژی، حمل و نقل، کیمیائی و داروئی این کشور مورد بحث و بررسی قرار گرفته است.

علاوه بر این همه، «تاشکند» البته نه بدون «توصیه دستانه» از خارج، تصمیم به سهم ۵۰ میلیون دالری در صندوق سرمایه گذاری مشترک امریکا، اسرائیل و امارات متحده عربی گرفت. این صندوق پس از برقراری روابط دیپلماتیک بین اسرائیل و امارات ایجاد شده و هدف تقویت مالی این اتحاد سیاسی در حال شکل گیری را دنبال می‌کند.

در این خصوص که آیا چنین اقدامی با منافع بلند مدت کشور همخوانی دارد یا خیر، مقامات ازبک ترجیح می‌دهند صحبت نکنند. چنین روشی نسبت به سایر ابتکارات واشنگتن در منطقه نیز صدق می‌کند اما معلوم است که امریکا در بازی خود برای کشورهای منطقه نقشی بیشتر از یک پیاده را در نظر نگرفته است.